

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

В.о. ректора  
Національного аерокосмічного  
університету ім. М. Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»

О. В. Гайдачук



Положення

**ПРО ВІДДІЛ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016

Дата введення 05 жовтня 2016 р.

Редакція № 1

Харків  
2016

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 2 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

## 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про відділ охорони праці (далі – Положення) Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – Університет) розроблено відповідно до інструкції «Порядок підготовки положень про структурні підрозділи» СУЯ ХАІ-ВК-РІ/001:2015, Статуту Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – Статут), Закону України «Про охорону праці», Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15.11.2004 №255, Кодексу цивільного захисту України, Законів України «Про охорону навколишнього середовища», «Про відходи», «Про охорону атмосферного повітря» і визначає правовий статус відділу охорони праці, його структуру, завдання, функції, права, компетенції керівництва, відповідальність та взаємодію з іншими структурними підрозділами.

1.2 Відділ охорони праці (далі - ВОП) є структурним підрозділом Університету і згідно Закону України «Про охорону праці» підпорядковується безпосередньо ректору університету, проректору, відповідального за цей напрямок роботи, проректорам відповідно до напрямків роботи.



1.3 У своїй діяльності відділ охорони праці керується Конституцією, Кодексом законів про працю (далі – КЗпП), указами Президента України і постановами Верховної Ради України, наказами Міністерства освіти і науки України, зокрема Законами України «Про охорону праці», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про науково-технічну діяльність», «Про доступ до публічної інформації», вимогами ДСТУ ISO 9001:2015, Політикою Університету в сфері якості, Настановою щодо якості, Статутом Університету, а також іншими нормативно-правовими актами з питань охорони праці, цивільного захисту, охорони навколишнього середовища та цим Положенням.

1.4 Відділ охорони праці створюється, реорганізується наказом ректора Університету. Ліквідація відділу охорони праці допускається тільки в разі ліквідації університету.

При реорганізації уся документація відділу охорони праці має бути своєчасно передана на збереження правонаступнику, а під час ліквідації – до архіву Університету.

1.5 Для проведення навчання, інструктажів, семінарів, лекцій, виставок тощо створений і діє кабінет з охорони праці відповідно до Рекомендацій щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці, затверджених Держнаглядохоронпраці від 16.01.2006.

1.6 До складу ВОП входять інженери для вирішення питань з: охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища.

Розроблено: Максимова Л.М. 	Перевірено: Косач Н.І. 	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 3 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

## 2 ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Основними завданнями відділу охорони праці є:

2.1 Забезпечення функціонування системи управління охороною праці університету. Забезпечення фахової підтримки рішень ректора університету з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища.

2.2 Організація проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам на виробництві, професійним захворюванням та іншим випадкам загрози життю або здоров'ю працівників університету.

2.3 Вивчення та сприяння впровадженню у виробничий і навчальний процеси досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працівників і студентів університету.

2.4 Контроль за дотриманням працівниками вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, положень розділу "Охорона праці" колективного договору та актів з охорони праці, що діють в межах університету.

2.5 Інформування та надання роз'яснень працівникам університету з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища.

## 3 ФУНКЦІЇ

3.1 Основним напрямом діяльності відділу охорони праці є забезпечення освітнього процесу високої якості, а також ефективного функціонування системи управління якістю (СУЯ) Університету.

3.2 Для здійснення завдань відділ охорони праці виконує такі функції за напрямами діяльності:

- розроблення спільно з іншими підрозділами університету комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, планів, програм поліпшення умов праці, запобігання виробничому травматизму, професійним захворюванням, надання організаційно-методичної допомоги у виконанні запланованих заходів;

- підготовка проектів наказів з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища і внесення їх на розгляд ректору університету після узгодження з відповідними проректорами;

- проведення спільно з представниками інших структурних підрозділів і за участю представників професійної спілки університету перевірок дотримання

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 4 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- складання звітності з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища за встановленими формами;

- проведення з працівниками вступного інструктажу з охорони праці, пожежної безпеки;

- ведення обліку та проведення аналізу причин виробничого травматизму та травматизму у навчально-виховному процесі, професійних захворювань, виникнення пожеж, аварій, заподіяної ними шкоди;

- забезпечення належного оформлення і зберігання документації з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, а також своєчасної передачі її до архіву для тривалого зберігання згідно з установленим порядком;

- складання за участю керівників структурних підрозділів університету переліків професій, посад і видів робіт, на які повинні бути розроблені інструкції з охорони (безпеки) праці, що діють в межах університету, надання методичної допомоги під час їх розроблення;

- інформування працівників про основні вимоги законів, інших нормативно-правових актів та актів з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, що діють в межах університету.

### 3.3 Відділ охорони праці розглядає:

- питання про підтвердження наявності небезпечної виробничої ситуації, що стала причиною відмови працівника від виконання дорученої роботи, відповідно до законодавства (у разі необхідності);

- листи, заяви, скарги працівників університету та громадян, що стосуються питань додержання законодавства про охорону праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища.

### 3.4 Відділ охорони праці організує:

- забезпечення підрозділів нормативно-правовими актами та актами з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, що діють в межах університету, посібниками, навчальними матеріалами з цих питань;

- роботу кабінету з охорони праці, підготовки інформаційних стендів, кутків з охорони праці тощо;

- наради, семінари, конкурси тощо з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- пропаганду з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища з використанням інформаційних засобів.

### 3.5 Відділ охорони праці бере участь у:

- розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві відповідно до Порядку проведення розслідування та ведення обліку

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 5 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;

- розслідуванні нещасних випадків, що сталися зі студентами, аспірантами, слухачами під час навчально-виховного процесу відповідно до Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах;

- складанні санітарно-гігієнічної характеристики робочих місць працівників, які проходять обстеження щодо наявності профзахворювань;

- проведенні внутрішнього аудиту охорони праці та атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;

- роботі комісій з приймання в експлуатацію закінчених будівництвом, реконструкцією або технічним переозброєнням об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення, відремонтованого або модернізованого устаткування в частині дотримання вимог охорони (безпеки) праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- розробленні положень, інструкцій, актів з охорони (безпеки) праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, що діють у межах університету, розділу "Охорона праці" колективного договору;

- складанні переліків професій і посад, згідно з якими працівники повинні проходити обов'язкові попередні і періодичні медичні огляди;

- організації навчання з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- організації роботи комісії з перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.6 Відділ охорони праці забезпечує контроль за:

- виконанням заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходами, спрямованими на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань;

- проведенням ідентифікації та декларуванням безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;

- наявністю в підрозділах інструкцій з пожежної безпеки, а також інструкцій з охорони праці згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням в них змін;

- своєчасним проведенням необхідних випробувань і технічних оглядів устаткування;

- своєчасним проведенням навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності всіх видів інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки;

- забезпеченням працівників відповідно до законодавства спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами;

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 6 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

- забезпеченням підрозділів Університету засобами пожежогасіння;
- організацією зберігання, прання, хімічного чищення, сушіння, знепилювання і ремонту спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту;
- санітарно-гігієнічними і санітарно-побутовими умовами працівників згідно з нормативно-правовими актами;
- своєчасним і правильним наданням працівникам пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці, забезпеченням їх молоком або рівноцінними йому харчовими продуктами, наданням оплачуваних перерв санітарно-оздоровчого призначення тощо відповідно до вимог законодавства та колективного договору;
- організацією робочих місць відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки;
- використанням цільових коштів, виділених для виконання комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці;
- застосуванням праці жінок, інвалідів і осіб, молодших 18 років, відповідно до законодавства;
- виконанням приписів, які видані посадовими особами органів державного нагляду за охороною праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища та поданням страхового експерта з охорони праці;
- проведенням попередніх (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічних обов'язкових медичних оглядів осіб віком до 21 року.

3.8 Працівники відділу охорони праці не можуть залучатися до виконання функцій, не передбачених Законом України "Про охорону праці" та цим положенням.

3.9 Співробітники відділу охорони праці беруть участь в наступних процесах СУЯ Університету:

- проектування та розроблення;
- навчально-організаційної діяльності;
- процесах управління.

У відділі охорони праці також виконуються обов'язкові процеси СУЯ:

- управління задокументованою інформацією;
- коригувальні дії;
- запобіжні дії;
- управління невідповідностями.

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 7 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

## 4 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

4.1 Права та обов'язки співробітників відділу охорони праці реалізуються через права та обов'язки його керівника - начальника відділу охорони праці.

4.2 Начальник відділу охорони праці має право та зобов'язаний:

- вносити керівництву Університету пропозиції з питань удосконалення роботи відділу;

- організовувати обмін досвідом і сприяти підвищенню кваліфікації співробітників відділу;

- вимагати від підрозділів Університету надання необхідних матеріалів (службових записок, довідок та інше), необхідних для виконання роботи що входить до компетенції відділу охорони праці;

- візувати усі документи, що пов'язані з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища в Університеті (плани, звіти, накази, розпорядження та інше);

- представляти Університет з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища в інших організаціях;

- залучати до участі працівників з інших підрозділів при виконанні деяких завдань;

- видавати керівникам структурних підрозділів Університету обов'язкові для виконання приписи щодо усунення наявних недоліків, одержувати від них необхідні відомості, документацію і пояснення з питань охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища.

Припис відділу охорони праці може скасувати лише ректор університету. Припис складається в двох примірниках, один з яких видається керівнику робіт, об'єкта, другий залишається та реєструється у службі охорони праці, і зберігається протягом 5 років. Якщо керівник структурного підрозділу Університету відмовляється від підпису в одержанні припису, надсилається відповідне подання на ім'я особи, якій адміністративно підпорядкований цей структурний підрозділ, або ректору університету;

- зупиняти роботу виробництв, дільниці, машин, механізмів, устаткування у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працівників і студентів;

- вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли передбачених законодавством медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань і не мають допуску до відповідних робіт або не виконують вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- направляти ректору, проректору подання про притягнення до відповідальності посадових осіб та працівників, які порушують вимоги щодо

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 8 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- вносити пропозиції про заохочення працівників за поліпшення стану безпеки праці в підрозділі, а також за активну працю.

4.3 Всі права та обов'язки відділу охорони праці відповідають чинному законодавству, яке регламентує внутрішню діяльність Університету.

4.4 Співробітники відділу охорони праці зобов'язані виконувати всі накази і розпорядження начальника відділу охорони праці та керівництва Університету.

## 5 КЕРІВНИЦТВО

5.1 Керівництво відділом охорони праці здійснює начальник відділу охорони праці. У разі відсутності начальника відділу охорони праці його обов'язки виконує працівник, який призначається в установленому порядку, набуває права і обов'язки і несе відповідальність за належне виконання набутих обов'язків.

Начальник відділу охорони праці може бути звільнений з посади на підставах, визначених трудовим законодавством. Рішення про звільнення з посади начальника відділу охорони праці приймається ректором Університету згідно з чинним законодавством.

5.2 На посаду начальника відділу охорони праці призначається особа, яка має вищу освіту (магістр, спеціаліст), стаж роботи з управління персоналом не менше 2 років.

5.3 Начальник відділу охорони праці повинен знати Конституцію України, закони України, акти Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, накази та розпорядження Міністерства освіти і науки України, інші законодавчі та нормативно-правові акти щодо освітньої галузі та питань з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища, правила внутрішнього розпорядку, правила і норми охорони праці і безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища.

5.4 Начальник відділу охорони праці видає розпорядження щодо діяльності відділу, які є обов'язковими для виконання його співробітниками і можуть бути скасовані вищим керівництвом Університету, якщо вони суперечать законодавству, Статуту або задають шкоди інтересам Університету.

5.5 У своїй роботі начальник відділу охорони праці керується положеннями, наведеними у відповідній посадовій інструкції.

5.6 Начальник відділу охорони праці :

- координує діяльність відділу охорони праці відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про охорону праці», Кодексу цивільного захисту України, Законів України «Про охорону навколишнього середовища», «Про відходи», «Про охорону атмосферного повітря»;

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------



Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 9 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------

- планує роботу відділу охорони праці;
- здійснює контроль за роботою співробітників відділу охорони праці;
- здійснює заходи щодо вдосконалення організаційної структури відділу охорони праці;
- забезпечує збереження матеріальної бази відділу відповідно до нормативних вимог, відповідає за дотриманням правил внутрішнього трудового розпорядку, санітарно-гігієнічного режиму, охороні праці.

## 6 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1 Відповідальність за якісне та своєчасне виконання покладених задач та функцій цього Положення несе начальник відділу охорони праці.

6.2 Ступінь відповідальності інших працівників встановлюється посадовими інструкціями.

## 7 ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

7.1 Для реалізації своїх функцій і завдань відділ охорони праці у встановленому порядку може отримувати або надавати інформацію, що стосується його компетентності, брати участь в ініціюванні та реалізації спільних заходів, взаємодіяти в межах своєї компетентності з іншими структурними підрозділами Університету.

7.2 Для вирішення питань з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища відділ охорони праці взаємодіє з усіма структурними підрозділами Університету.

7.3 Разом з профспілковою організацією погоджує питання встановлення доплат за шкідливі умови праці до посадових окладів, преміювання щодо питань з охорони праці.

7.4 Начальник відділу охорони праці Університету в межах своєї компетенції взаємодіє з керівниками інших установ з питань роботи з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища

## 8 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Положення про відділ охорони праці підписується начальником відділу охорони праці, погоджується з проректором, відповідальним за напрямок роботи з охорони праці, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища в Університеті, начальником відділу кадрів, провідним юрисконсультантом Університету.

Розроблено: Максимова Л.М.	Перевірено: Косач Н.І.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------	---------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"	Положення про відділ охорони праці	СУЯ ХАІ-ВОП-П/001:2016 Дата: 04.10.2016 Редакція 1.0 Стор. 10 Всього сторінок 12
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------

8.2 Положення затверджується ректором Університету і вводиться в дію його наказом.

8.3 Зміни і /або доповнення до цього Положення вносяться у порядку встановленому для його прийняття і вводиться у дію наказом ректора Університету.

Начальник відділу охорони праці



Л.М. Максимова


ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи



М.В. Нечипорук

Начальник відділу кадрів

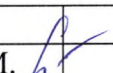



О.О. Крячко

Провідний юрисконсульт



С.В. Орлов

Розроблено: Максимова Л.М. 	Перевірено: Косач Н.І. 	Видав: ХАІ	Дійсне з: 05.10.2016 р.
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------	----------------------------